

Om Amnesty & kränkning av mänskliga rättigheter

Eva Björklund

Kubanernas mänskliga rättigheter har först kränkts i tiotals år av USA-stödda diktaturer fram till 1959. Och sedan i snart 70 år, har de kränkts, men inte av landets myndigheter, som USAs och EUs mediemakt hävdar, och tyvärr även Amnesty International. De har kränkts av USA, som sedan 1960 försökt svälta kubanerna till underkastelse. USAs ekonomiska, finansiella och handelsblockad utgör en massiv, uppenbar, systematisk kränkning av de mänskliga rättigheter som fastläggs i FNs Internationella konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, artiklarna 1 och 2. De förluster som blockaden åsamkat Kuba är astronomiska, och människors lidande kan varken beräknas eller gottgöras. De innefattar 3 400 dödsfall, till vilket kommer 2 099 som lemlästats av USA-stödda terroristangrepp sedan 1959

Amnesty International och FN-stadgan

AI:s syn på de mänskliga rättigheterna är strikt individualistisk och bortser från individernas samhällsansvar och från FN-stadgan om folkens rätt till fred, utveckling, självbestämmande, internationellt samarbete. Sålunda respekterar AI inte heller Wiendeklarationens förbud för alla stater att ingripa i andra staters inre angelägenheter.

FNs "Allmänna Förklaring om de Mänskliga Rättigheterna" var redan från början förledande eftersom den inte samtidigt tog upp medlemsstaternas ojämlika förutsättningar, med det elände som kolonialism och imperialism skapat. De rika industrialiserade staterna hölls inte ansvariga för sin utplundring, utplåning av kulturer och levnadssätt, förslavande av miljoner, skrupelfria utsgugning av arbetare och världsomfattande miljöförstöring.

Folkens rätt till självbestämmande

1966 antog FN dock Internationella konventionen om Ekonomiska, Sociala och Kulturella Rättigheter, som i sin första paragraf fastslår folkens rätt till självbestämmande, att fritt bestämma sitt politiska system och eftersträva ekonomisk, social och kulturell utveckling. "Inte under några omständigheter får ett folk berövas medel för sitt uppehälle."

Alltsedan James Carter blev president 1977 har USA använt MR för att återta kontrollen över Kuba, som en del av sin bredare strategi mot alla världens socialistiska stater och rörelser. Den blev ännu offensivare när Reagan tillträdde. Men Latinamerikas blodiga diktaturers omfattande MR-brott – liksom andra lojala diktaturers i Mellanöstern, Asien och Afrika – lämnades därhän så länge de var lojala mot USAs krig mot kommunismen.

AI, Kuba och CIA

Amnesty Internationals engagemang för Kuba tog fart när de 1979 svalde CIA-skrönan om "Den förlamade poeten Valladares", som varken var torterad, förlamad

eller poet, däremot dömd för sprängattentat i Havanna i samband med USAs invasionsförsök i Grisbukten. Sedan dess har AI – trots att detta uppdagades med all önskvärd tydlighet – konsekvent bortsett från att de s.k. dissidenter/samvetsfångar som AI adopterat, alla varit USA-finansierade för att uppnå regimskifte i Kuba. Och bortsett från att verksamheten är ett uppenbart brott mot folkrättens förbud mot inblandning i andra staters inre angelägenheter.

USAs dubbelmoral

Som utrikesminister blev Hillary Clinton tvungen att erkänna dubbelmoralen i USAs utrikespolitik, dock utan att betrakta den som särskilt allvarligt, tvärtom: "Att stödja demokrati och mänskliga rättigheter har varit kärnan i vår utrikespolitik i över ett halv århundrade. Men ja, vi har ibland kompromissat med dessa värderingar till förmån för strategiska och säkerhetsintressen, genom att stödja osmakliga antikommunistiska diktaturer under kalla kriget, med blandad framgång."

Så är det i stort sett fortfarande, den dubbelmoral USA visar i utrikespolitiken följer kallakrigslogiken. Därför koncentrerar USA sina omstörtningförsök på länder som Kuba och Venezuela, men samarbetar med regimer i länder där journalister mördas, massgravar upptäcks, demonstrationer möts av tårgas och skjutvapen och val förfuskas. Det är skamligt att AI fortfarande spelar med i detta stormaktsspel.

FNs Människorättsråds periodiska granskning

Eva Björklund

Under många år pågick en kampanj mot Kuba i FNs MR-kommission, ledd av USA och allierade, och även mot länder i öst och syd. USA m.fl. bortsåg från egna förbrytelser hemmavid och i världen, som anfallskrig, utomrättsliga avrättningar, tortyr med mera.

Trycket från FN-ländernas stora flertal tvingade fram en upplösning av kommissionen och skapa ett nytt MR-råd med en periodisk, systematisk, objektiv granskning av alla medlemsländers respekt för de mänskliga rättigheterna. Den ersätter sedan 2005 den särbehandling som USA och EU genomdrev.

I de två periodiska granskningar som genomförts visar sig Kuba uppnå bland de bästa resultaten, trots små medel. Sammanfattningsvis uppmanade de flesta Rådsmedlemmar Kuba att "fortsätta med sin goda praktik". De framhöll Kubas landvinningar på alla MR-områden, inte bara rättigheter som hälsa, utbildning, arbete, social trygghet, kultur, utan också det sociala deltagandet och det frihetliga klimatet i landet. De den breda, öppna process där civilsamhällets organisationer deltog och arbetets spridning i landet framhölls också, liksom den positiva roll Kuba spelar inom det nya MR-rådet.